

Dosarul nr. 3ra-918/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Șavcat Ziaev împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei,

împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 mai 2020, Șavcat Ziaev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 25 august 1990, prin Ordinul nr. 01227 al Ministerului Apărării URSS a fost concediat și trecut în rezerva forțelor armate.

A menționat că, din luna iulie până în luna noiembrie al anului 1974 a participat activ la acțiunile de luptă din zona canalului Suez pentru care a fost decorat cu distincția de stat a fostei URSS - Ordinul „Steaua Roșie” nr. 3694165, iar conform art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 190 din 08 mai 2003 cu privire la veterani, este considerat ca fiind veteran de război. Respectiv, în urma traumelor primite în timpul îndeplinirii serviciului militar, i-a fost stabilit gradul de invaliditate nr. 2, ce se confirmă prin certificatul nr. 012766.

Reclamantul a invocat că, conform hotărârii Parlamentului nr. 533 din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei URSS, distincția de stat a fostei URSS Ordinul „Steaua Roșie”

conform importanței se echivalează cu distincția de stat a Republicii Moldova Ordinul „Ștefan cel Mare”.

Prin urmare, la 05 februarie 2020 s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Botanica, prin care a solicitat stabilirea și plata alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat, cetățeanului Șavcat Ziaev, începând cu data de 26 mai 2006, în mărime de 500 lei lunar.

La 28 februarie 2020, a primit răspunsul șefului Direcției Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorului Botanica cu nr. 1077 din 24 februarie 2020, prin care i s-a respins satisfacerea cerințelor înaintate, deoarece nu este temei legitim de a stabili alocația nominală în mărime de 500 lei lunar pentru Ordinul „Steaua Roșie”.

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 05 martie 2020, s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat să-i fie stabilită plata alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu data de 26 mai 2006, în mărime de 500 lei lunar”, în acest sens anexând un șir de acte confirmative.

Prin răspunsul nr. Z-666/20 din 08 aprilie 2020 al Casei Naționale de Asigurări Sociale, i s-a comunicat că nu este temei legitim de stabilire a alocației nominale în cuantum de 500 lei lunar pentru Ordinul „Steaua Roșie”.

În opina reclamantului, refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a satisface cerințele înaintate, încalcă dreptul său de a primi alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat prevăzute de prevederile art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 190 din 08 mai 2003 cu privire la veterani, conform căruia alocația nominală se stabilește în următoarele cuanțumuri: persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „ Ștefan cel Mare” și „Slava Muncii” de clasele I, II și III și persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste de 500 de lei.

Reclamantul a precizat că, nu există vreun temei de refuz privind calcularea și achitarea alocației nominale de stat pentru merite deosebite față de stat și nici o interdicție stabilită prin lege care să prevadă careva condiții sau cerințe speciale de acordare a alocațiilor, fiind stipulat în mod expres persoanele care au dreptul de a beneficia de alocații.

Totodată, Șavcat Ziaev a indicat că, primește pensie pe linia Casei Naționale de Asigurări Sociale, iar la data stabilirii pensiei pârâta a avut obligația de a calcula și achita lunar pe lângă pensia pe linia Casei Naționale de Asigurări Sociale și alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat, or, toate actele necesare pentru stabilirea acestei alocații în momentul dreptului de stabilire a alocației erau deținute de către Casa Națională de Asigurări Sociale, căci alocația nominală se stabilește de către organele abilitate cu dreptul de stabilire și achitare a pensiilor, la reprezentarea actelor ce confirmă dreptul la alocație.

A menționat că refuzul de achitare a alocației solicitate îi încalcă dreptul la viață și integritate fizică și psihică, precum și dreptul la un nivel de trai decent, garantate de art. 24 și art. 47 ale Constituției Republicii Moldova, iar caracterul și gravitatea suferințelor psihice, cauzate se manifestă prin sentimentele de neajutorare, complexul de inferioritate, de rușine, insatisfacție de lipsirea de posibilitatea de a primi alocație care este pe drept de a facilita viața persoanelor ce și-au dedicat viața intereselor supreme ale statului și a stabilității acestuia.

La fel, Șavcat Ziaev a susținut că Casa Națională de Asigurări Sociale își permite să încalce prevederile legale, neavând în acest sens nici un temei legal, ce i-a provocat un sentiment de neajutorare și neîncredere în existența principiilor cum sunt: legalitatea, dreptatea și egalitatea în drepturi, precum și a faptului dedicării vieții sale statului.

Reclamantul a solicitat să fie recunoscut ilegal răspunsul nr. 1077 din 24 februarie 2020 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Botanica, să fie recunoscut ilegal răspunsul nr. Z-666/20 din 08 aprilie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, să fie obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să plătească alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu data de 26 mai 2006 în mărime de 500 lei lunar; să fie încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale prejudiciul moral în mărime de 50000 lei și să fie încasate din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul său cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4000 lei.

Prin încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă cererea lui Șavcat Ziaev împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 lei (f.d. 60-62).

Prin hotărârea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă. S-a anulat refuzul nr. 1077 din 24 februarie 2020 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Botanica și refuzul nr. Z-666/20 din 08 aprilie 2020 a Casei Naționale de Asigurări Sociale în stabilirea alocației nominale pentru merite deosebite față de stat lui Șavcat Ziaev. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil în privința lui Șavcat Ziaev despre stabilirea alocației nominale pentru merite deosebite față de stat în sumă de 500 (cinci sute) lei începând cu data de 26 mai 2006, cu deducerea sumei achitate. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Șavcat Ziaev cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 (patru mii) lei (f. d. 60-62).

La 15 ianuarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu menținerea hotărârii din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Curtea de Apel Chișinău a notat că prima instanță corect a ajuns la concluzia că reclamantul Șavcat Ziaev are dreptul la alocația nominală în mărime de 500 lei, pentru ordinul „Steaua Roșie”, reieșind din faptul că distincția de stat a fostei U.R.S.S. - ordinul „Steaua Roșie” a fost echivalată după importanță cu distincția de stat a Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare”.

Instanța de apel a considerat că argumentul apelantului Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că distincția ”Steaua Roșie” nu se regăsește în lista distincțiilor de stat este unul neîntemeiat și pasibil de respins, or conform pct. 1 din Hotărârea Parlamentului cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova

decorați cu distincții de stat, cetățenii Republicii Moldova,decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova,decorați cu distincții de stat ale Republicii Moldova.

La 07 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care ulterior la 26 august 2021 a fost completată cu motivare, solicitând casarea actelor judecătorești inferioare și respingerea integrală a acțiunii, ca neîntemeiată.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurentul a invocat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 02 iunie 2021, însă date despre notificarea acesteia nu există. Decizia motivată din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 02 august 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (f.d. 121).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 07 iunie 2021, iar recursul motivat la 26 august 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 10 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Șavcat Ziaev a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul Șavcat Ziaev nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu

chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu